

Biotops vairs nav svešvārds

Ir noslēgusies ceturrtā lauku darbu sezona Dabas aizsardzības pārvaldes īstenotajā dabas skaitīšanā, kurā vairāk nekā simt ekspertu apsekoja Eiropas Savienības (ES) nozīmes aizsargājamos biotopus bioloģiski vērtīgajos zālajos, mežos, purvos, piekrastes un iekšzemes kāpās, upēs, ezeros, alās un iežu atsegumos.

— Visa Latvija tika sadalīta 495 kvadrātos, un apsekojumi tika veikti nevis novadu, bet noteikto kvadrātu ietvaros. Noslēdzotajā, 2020., gadā dabas skaitītāji bija sastopami 78 novados, tostarp Madonas novadā (visā Liepēres un Ūšupes pagastā, nedaudz arī Aronas, Vestienas, Barkavas, Bērzaunes, Kalsnavas un Dzelzavas pagastā), apskatot zemju īpašumus, kuros varētu būt sastopami biotopi, — atgādina Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas skaitīšanas vadītājas asistente Ilze Reinika, ko “Stars” aicināja uz plašāku sarunu.

Provizorisks rezultāti liecina, ka Madonas novadā sastopamas četras no sešām biotopu grupām (trūkst piekrastes un iekšzemes kāpu, kā arī alu un iežu atsegumu), no tām visvairāk biotopu konstatēts mežos, nedaudz mazāk — saldūdeņos (upēs un ezeros), uz pusi mazāk ir bioloģiski vērtīgo zālāju un vēl mazāk — purvu biotopi.

— Kāpēc sarūk dzīvesvieta daudzām sugām?

— Daba ir unikāla un bagāta, turklāt tajā viss ir saistīts vienotā veselumā. Tieši cilvēka darbības nereti apdraud dabas daudzveidību, piemēram, upes tiek taisnotas, plavas neplūtas vai apmēzotas.

Biotops ir ilglaicīgi veidojusies, atbilstoši apsaimniekots dabas teritorija, par kuru liecina tur augošās vai sastopamās sugas, tostarp arī retas un ļoti prasīgas pret īpašiem dzīvies apstākļiem. Ja šī ilgtācija, bioloģiski daudzveidīgā teritorija izzūd, piemēram, vairākus gadu desmitus veidojusies un neplūta bioloģiski vērtīgā plava kaut reizi tiks uzarta vai simtgadīgs mežs nocirsts, bet saldūdens biotops — piesārņots, līdz ar to izzūdis arī tur augošās vai mītošās sugas, kas ir mājvieta vai barība kādai citai sugai.

Cilvēces darbības un dažkārt arī bezdarbības dēļ visā pasaulē izzūd dabiskie biotopi, vienlaikus sarūk arī dzīvesvieta daudzām sugām, tieši tādēļ aizvien biežāk dzirdam, ka sugas ir izmirušas vai to pastāvēšana ir apdraudēta.

Līdz ar cilvēku dzīvstila maiņu

Ilze Reinika: — Līdz ar cilvēku dzīvstila maiņu Latvijā pašlaik visapdraudētākie ir bioloģiski vērtīgie zālāji.

Latvijā pašlaik visapdraudētākie ir bioloģiski vērtīgie zālāji.

Latvijā pašlaik visapdraudētākie ir bioloģiski vērtīgie zālāji, jo agrāk lauku iedzīvotāju skaits bija lielāks, tāpat mājaiņniecību skaits, kurās audzēja mājlopus, kas, zāli noēdot, uzturēja šos vērtīgos zālājus. Zālāji ir teju vienīgā biotopa grupa, kas bez cilvēka līdzdalības nevar iztikt, jo neapsaimniekotās platības strauji aizaug ar krūmiem, kokiem un zaudē savu bioloģisko daudzveidību. Ja kāds bioloģiski vērtīgo zālāju īpašnieks nav ieinteresēts kādas plavas saglabāšanā un to pārveido, iespējams, tas neko dziļi nemaina konkrētajā apkaimē, jo līdzās ir citas tikpat vērtīgas plavas, kur kukaiņi, taupeņi un putni pārcelsies uz iznīcinātā zālāja. Savukārt, ja tie ir jau desmit zālāju īpašnieki, kas šādā veidā iznīcina zālājus, kuri ir kādas taureņu sugas pārvietošanās koridors, ne vien tiek zaudētas bioloģiski vērtīgās teritorijas, bet arī konkrētas sugas tiek pakļautas iznīcībai. Savukārt meža īpašniekiem jāzina — jo ilgāk meža biotops ir neskartas, jo vērtīgāks tas kļūst, raugoties no bioloģiskās daudz-

veidības viedokļa.

Apkopotie dabas skaitīšanas sezonu dati liek aizdomāties par divējādām lietām. Iežu atsegumu un virsāju biotopu ir konstatēts vairāk, kā domāts līdz šim. Tomēr apstiprinās arī nelabvēlīgās tendences: lielu daļu upju ietekmē bebrī, bioloģiski vērtīgo zālāju platības turpina sarukt, mežu biotopi sastopami fragmentēti, piekrastes biotopu kvalitāti ietekmē piteaugošā antropogēnā slodze, bet mežaino kāpu platības samazinās apmēro daļēji.

— Kādas jaunas sugas ir atklātas?

— Veicot īpašumu apsekošanu, dabas skaitīšanas eksperti aizpildīja anketu par konstatēto biotopu, uzskaitot konkrētā īpašumā augošās sugas. Tieši tāda veidā arī uzzinām par vēl agrāk nesastapām sugām un reto sugu jaunām atradnēm.

Dabas skaitīšanā aizvadīto četru sezonu ietvaros atklātas 52 jaunas, līdz šim nezināmas sugas un 16 ģeoloģiskie objekti: 14 alas, divi pilskalni, divas

apsaimniekošana var notikt līdzinējā režīmā, ievērojot spēkā esošos normatīvos aktus.

Šobrīd jau triju sezonu dati ir izsūtīti biotopu īpašniekiem, kā arī dati vienlaikus ir aplūkojami Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (<https://ozols.gov.lv/pub>).

— Tiešais kontakts ar dabu pērn ir noslēdzies. Kas vēl iecerēts?

— Dabas skaitīšanas projekts ilgs līdz 2023. gadam. Biotopu kartēšana, ko visbiežāk asociē ar dabas skaitīšanu, ir tikai viena no trim lielām aktivitātēm. Paralēli notiek arī piecu sugu aizsardzības plānu izstrāde un 25 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju plānu izstrāde.

Pieci sugu plāni (sugu grupai “Roni”, “Pūces”, “Dzeņi” un divām sikspārņu sugām) jau ir izstrādāti, turklāt tieši dabas skaitīšanā tapušais roņu aizsardzības plāns ir par pamatu nesen izstrādātajam kompensāciju mehānismam zvejniekiem par roņu radītajiem postījumiem. Līdz tam trūka ļoti būtiskas informācijas par šo sugu, bet jo vairāk mūsu rīcībā ir zinātniski pamatotu fakti, jo konkrētākas un pamatotākas ir sarunas, iespējams, arī lēmumi un risinājumi situācijas saglabāšanai.

Plānu gatavošanas sākumposmā tiek apzināti noteiktās teritorijas zemes īpašnieki, kas saņem uzaicinājuma vēstuli iesaistīties dokumenta izstrādē. Tāpat līdzdarboties ir aicināti arī citi interesenti, piemēram, mednieki, uzņēmēji u. c., ideju izklāstot plāna izstrādātājiem.

Nākamais posms ir teritorijas dabas vērtību izpēti un datu analīze, bet tālāk tiek meklēta iespēja interresentu iesniegtās idejas savietot ar dabas unikālītāti.

Plāni tiek izstrādāti 10—15 gadu periodam, jo mainās ne tikai daba, bet arī mūsu zināšanas, vajadzības un īpašnieku idejas. Tādējādi ik pēc laika ir nepieciešams rast jaunus un jaunus risinājumus, kā salāgot dabas vērtību neuzdāmbu un apkārtējo interese.

Šobrīd jau 16 plāni ir izstrādāti un iesniegti VARAM izvērtējumam.

Tā kā šobrīd plāns tiek izstrādāts arī Lubāna mitrājam, ikviens zemes īpašnieks, uzņēmums vai cits interesents var izklāstīt savu vīziju vai realizēt savu ideju par teritorijas nākotnes attīstību, sazinoties ar plāna izstrādātājiem SIA “Enviroprojekts” (lubans@enviro.lv vai Mazā Nometņu iela 31, Rīga, LV 1002, www.enviro.lv).

“Mežā raugos citām acīm”

Tā saka eksperte-kontroliere Sandra Ikauniece, kam dabas skaitīšanā ir liela pieredze. Dabas skaitīšanas projekta laikā visas četras sezonas viņa ir bijusi redzīga un ziņoša speciāliste purvos un mežos.

Sandra Ikauniece beigusi Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāti, Rēzeknes Augstskolas (tagadējās Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas) Inženieru fakultātē ieguvusi vides inženiera specialitāti, bet Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātē — maģistra grādu. Studējot Daugavpils Universitātes Bioloģijas un matemātikas fakultātē, Sandra Ikauniecei ir arī doktora grāds bioloģijā ar specializāciju ekoloģijā. Pēc studijām Jelgavā viņa karjeru sāka kā tūrisma inženiere Gaiziņkalna mežniecībā. Pēc tam vadīja Meža sēklu kontroles laboratoriju Kalsnavā. Dabas aizsardzības jomā inženieriekoloģes darbs sākās 2000. gadā Valsts mežu dienestā. Tolaik plašos mērogos valsts mežos tika uzskaitīti dabisko mežu biotopu inventarizācija, un kopš tā brīža viņa ir ciešā saistītē ar dabas vērtību apzināšanu. Ļoti interesanta pieredze iegūta dabas aizsardzības plānu izstrādē īpaši aizsargājamām dabas teritorijām gan kā meža biotopu ekspertei, gan kā plāna vadītāji. Pirmais plāns ar Sandras līdzdalību tapa Gaiziņkalna dabas parkam 2003. gadā, kad Latvijā šādu plānu izstrādē un dabas vērtību detaļa izpēti bija tikai sākusies. Kopumā viņa piedalījies ap 20 dabas aizsardzības plānu sagatavošanā.

Aicināju Sandru Ikaunieci pastāstīt par vērojumiem dabā un cilvēku attieksmi.

— Kādi bija ekspertes pienākumi?

— Dabas skaitīšanas process ietver divu pakāpju kontroli lauku darbos iegūtājām datiem. Vispirms tiek izskatītas visas no dabas skaitītājiem saņemtas uzskartēto biotopu anketas, kartes un papildu materiāli, pievērtot uzmanību arī vietām, kas darbu gaitā nav kvalificējās biotopu kritērijiem, īpaši gadījumos, ja vēsturiskā informācija ir tie bijis atzīmēts biotops. Otrs posms ir veiktā darba kontrole dabā, pārbaudot gan uzskartēto biotopus, gan vietas, kas darbu veicēju izpratnē nav tiem kvalificējās.

Kā ekspertam-kontrolierim manos pienākumos bija pārbaudīt meža

Sandra Ikauniece: — Aizsargājamo meža biotopu saglabāšanai ir nepieciešams arī atbilstošs valsts atbalsts.

biotopus Vidzemē un Zemgalē, kā arī purvu biotopus gan Vidzemē, gan Kurzemē.

Tā man bija lieliska iespēja gan iepazīt agrāk nezināmus purvus un mežus Latvijā, gan iegriezties senāk apmeklētās vietās un parādīties uz tām citām acīm. Viena no tādām vietām bija dabas liegums “Paņemnes meži” Zemgalē, kurā augošās ozolu audzes bija ievērtas manos pētījumu studiju laikā, bet tagad iepazīnu citas dabas lieguma vietas. Pirms 15 gadiem, strādājot Madonas vīrsmežniecībā, biju diezgan labi iepazīnis valsts mežu teritorijas, bet tagad vairāk ieraudzīju, piemēram, privātos mežus Bērzaunes apkārtnē. Ne visas atgriešanās bija priecīgas. Lielo mežu masīvu starp Cesvaini un Lubānu gandrīz nepazīnu — tik daudz jaunu ceļu, ainavā dominē jaunaudzes un izcirtumi. Manās atmiņās palikusais lielais mežs pilnībā mainījies, vecās, palikušās bioloģiski vērtīgo mežaudžu siliņas intensīvi apsaimniekotajā masīvā ļoti sadrumstalotas.

— Kādi ir vērtīgākie atradumi dabas skaitīšanas projekta laikā?

— Pati neesmu nevienu retu sugu Latvijā atradusi pirmo reizi. Inventarizācijas procesā lielāku uzmanību pievērsu teritorijas kopējai struktūrai, bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgu elementu klātbūtni mežā. Ja ir šādi

elementi, ja ir šādas dzīvotnes, tad te ir iespēja apert un dzīvot sugām, kurām šie elementi bieži ir vienīgā iespējamā dzīvesvieta, piemēram, lielu dimensiju ozola kritala noteikta mitruma apstākļos vai vecs melnalksnis noteiktos apgaismojuma un vēja ietekmes apstākļos. Ja tādu struktūru audzē nav, daudzas retās sugas var pat nemeklēt. Protams, darbu gaitā atradu arī retas un aizsargājamās sugas, vairāk pazīstu ķerpjus un sūnās. Tā ir fantastiska izjūta, kad, ejot caur kādu audi, kuras elementi liecina, ka “te kaut kas varētu būt”, istajā brīdī pagriez galvu, uzliko koku, kuram ej garām, un tur tas ir — kāds retāks ķerpis. Vai arī — nolieces tieši pie tās kritalas, uz kuras aug aizsargājama sūna. Ne visi dabas skaitītāji ir paspējuši apgūt šīs īpašās sugas, bet ļoti svarīgi bija apmācību procesā attīstīt to atpazīšanas pakāpi, kad saproti — tas, ko redzi, ir kaut kas citādi, nekā viss parasti redzētais un pazīstamais, un vajag parādīt kādam zināšākam. Arī tā top jauni atradumi. Esmu gandarīta arī tad, kad, pārbaudot kādu uzskartēto biotopu, tajā atrodu retās sugas — dabas skaitītājs ir izdarījis galveno uzdevumu, ir piefiksējis šo vietu, precīzi uztvēris bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgu struktūru klātbūtni, pat ja pašam nav bijis laika vai iemaņu konstatēt

Provizorisks dabas skaitīšanas dati liecina, ka no visiem Latvijā atklātajiem Eiropas Savienības (ES) nozīmes aizsargājamiem biotopiem:

2% ir piekrastes vai iekšzemes kāpas,
10% — zālāju biotopi,
18% — saldūdeņu biotopi,
22% — purva biotopi,
48% — meža biotopi.

Tendence — jau triju iepriekšējo sezonu laikā no apzinātajiem bioloģiski vērtīgajiem zālājiem platība ir samazinājusies par 7% (zālāji ir aparti, apmēžoti vai citādi pārveidoti).

No meža apzinātajiem biotopiem ir zuduši biotopi 1,5% (biotops ir nocirsts, apbūvēts vai apstādīts).

Kopumā mežiem tas sastāda 3,5 tūkstošus ha.

Zālāju biotopi ir apdraudēti un turpina būt apdraudēti. Provizoriski zālāju biotopi Latvijā palikuši vien ap 42 658 ha platībā. Provizoriski meža biotopi sastopami ap 277 000 ha, dominē vidējas kvalitātes meži.

konkrētās sugas.

— Kāds ir jūsu kā ekspertes skatījums uz mūspuses dabu?

— Madonas puse ir samērā bagāta ar aizsargājamām teritorijām, bet, kā saka, “dzīvē viss ir savādāk”. To noteicis teritoriju izveidošanas mērķis un pielaujamā apsaimniekošana. Plašais Vestienas aizsargājamo ainavu apvidus ar Gaiziņkalna dabas parku tajā ir ļoti nabadzīgs ar aizsargājamiem meža biotopiem, tas izriet no samērā intensīvās apsaimniekošanas pēdējo 20 gadu laikā, kas ir atļauts ar normatīvajiem aktiem. Bioloģiski vērtīgas mežaudzes te ir kā retas pērles intensīvas mežsaimniecības teritorijā. Vēl viena plaša teritorija ir Kujašas dabas parks, kur meža biotopu vērtīgākās zonas ir valsts mežos — īstas reto sugu oāzes tajās vietās, kas nav nocirstas. Kujašas īpašā suga ir mazais ērglis, kura aizsardzībai privātajos mežos daudzviet izveidoti mikroliegumi, bet meža biotopu ziņā nav bagātākās vietas. Skaista vieta ir Driksnas sila dabas parks ar gaišiem priežu mežiem, bet saka, ar normatīvo aktoš atļauto samērā plašo saimniekošanu dabas parkā bioloģiski augstvērtīgāku, vecu mežu biotopu te ir maz. Tā ka kopumā secinājums veidojas šāds — aizsargājamās teritorijas te ir daudzās un plašās, bet lielā daļā saimniekošanas režīms nav draudzīgs bioloģiski augstvērtīgu mežu biotopu pastāvēšanai. Tas gan neattiecas tikai uz Madonas pusi, bet uz visām aizsargājamo dabas teritoriju kategorijām (ainavu apvidiem, dabas parkiem),

kurās atļauta samērā plaša iespēja saimniekot mežos. Jāsaka, ka tas ir krasā pretrunā ar saimniekošanas prakti aizsargājamās teritorijas citās valstīs. Piemēram, Igaunijā aizsargājamās teritorijās vispār ir aizliegta galvenā cīrte vai pat mežsaimnieciskā darbība (kas kopā ir apmēram 10% no visiem mežiem). Latvijā mežsaimnieciskā darbība ir aizliegta tikai apmēram 3,3% mežu, t. sk. ir dabas rezervāti un plašās rezervāta režīma zonas Gaujās un Slieteres nacionālo parku valsts mežu teritorijās. Iespējams, ka viens no lielākajiem darbiem pēc dabas skaitīšanas pabeigšanas būs esošā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkla pārskatīšana un apsaimniekošanas izvērtēšana, saprotot, vai teritorija pilda savus uzdevumus un ko nepieciešams mainīt.

— Biotopi mežos, īpašnieku attieksme — kādi ir novērojumi?

— Tā kā nozarē strādāju no pašiem biotopu kartēšanas sākumiem, var novērot, ka, lai gan ļoti lēnām, kopumā privāto meža īpašnieku attieksme pret bioloģiski vērtīgiem mežiem mainās. Vairbūt, mainoties paaudzēm un meža īpašnieku lomā nonākot jaunie cilvēkiem, kuri skatījums uz daudzām lietām, pateicoties mūsdienās pieejamai informācijai un zināšanām, ir daudz plašāks, sabiedrībā vairāk tiek apzināta dabas daudzveidības nozīme ilgtermiņā. Tas ir līdzīgi stāstam par to, kas ir labāk — iedot cilvēkam zivi vai iemācīt masklērēt. Nocirsts mežs ir kā tāda zivs — apēdi un viss. Ko rīt?

VEDOKLIS | Daba nav tikai “zaļo dīvainišu” objekts

Lai nu kā mums tas “Covid-19” nepatīktu, pandēmija parādīja, ka Latvijas daba un tās aizsardzība nav “mazo zaļo dīvainišu” untumi un ambīcijas, bet gan mūsu zaļais kapitāls, kas jāsaglabā, lai spētu mūs glābt tad, kad lāgā nespēj glābt visdrošākās telpas. Tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju devās un dodas dabā, lai būtu drošā vidē, izkustētos, iecelpotu sveigu gaisu, nomierinātu nervus pēc mājdarba un mājdeses. Mēs nezinām un nevaram zināt, kādi vīrusi un kādas pandēmijas mūs sagaida nākotnē. Bet vienu gan zinām — atrāšanās dabā, atrāšanās savas lauku mājās būs drošākā vieta, kur sevi un savu ģimeni pasargāt.

Jau tiek pārbaudīti, apkopota un būs digitāli pieejama informācija par visās četrās sezonās aplūkotajiem Latvijas dabas vērtībām visās sešās biotopu grupās. Manā skatījumā daudz bio-

Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektors Andrejs Svilāns.

topu un retās sugas, kas atrastas dabas skaitīšanas laikā, ir ļoti ievainojamas. Īpaši satrauc dabas skaitīšanas laikā iznīcinātie biotopi. Par meža biotopiem ir informācija, ka kopš skaitīšanas sākuma tie ir vairāk nekā 3500 ha, kas ir iznīcināti vai nav vairs atbilstoši reto sugu dzīves prasībām. Protams, to nevar saistīt tikai ar mežsaimniecību, arī ar apbūvi. Daļa šo biotopu diemžēl ir izzuduši arī valstij piederošajās zemēs. Arī lauksaimniecības attīstība izdara savas korekcijas, un zālājus īpašnieki uzar, iespējams, ir kā labu mērķu vadīt. Daudzos gadījumos saimnieki ar centieniem ierieb “zālājiem” faktiski paši sev ir *tešauši kājā*.

Pagājušais gads bija savdabīgs ar vides aizsardzības sistēmas preištāvēšanu — negribētu teikt — saimniekiem, drīzāk — mežu pārvaldītājiem un speciālistiem vai izsaimniekotājiem. Nemsim vērā arī to, ka bija pat kampaņas, kur, bīdējot ar dabas skaitīšanu, veikti darboņi mēģināja izkrāpt mežos no privāto mežu īpašniekiem. Vidzemē pat redzēja izlīmētus plakātus, lai ātri, ātri pārdo mežus, pirms vēl tur daba nav saskatīta.

Tad ir jautājums par atbildību, arī par to, kā strādā meža sertifikācijas sistēma. Viss koksnis eksperts ir balstīts uz sertifikācijas sistēmu, kas ir saņēmus šos biotopus. Tie ir dziļi jautājumi, un valsts zemēs ar milzu piesardzību būtu uz tiem jāatgūš.

Protams, ir tikai loģiski jautāt, kas sekos dabas skaitīšanai.

Jāsaka tā, ka šobrīd mums ir milzīga kaudze ar *puzles* gabaliniem, no kuriem sākam likt kopbildi. Jā, iezīmējas vairāki biotopu veidi, kuru aizsardzību, visticamāk, vajadzēs stiprināt. Tās noteikti būs tālākas sarunas ar valsts un privāto mežu īpašniekiem, būs kompromisus meklējumi, lai novērstu vecu un bioloģiski vērtīgu mežu, bioloģiski vērtīgu zālāju tīšu vai nejausu iznīcināšanu. Teritoriju apsaimniekotājiem vajadzētu būt īpaši atbildīgiem pret kopējo labumu. Latvijas daba ir mūsu kopējās mājas. Ja daudzdzīvokļu mājā kāds piepras visiem pārējiem samaksu, caudē draudot savu dzīvokli *uzlaist gaisā*, viņu droši vien ietērpj kreklā ar elegantu pagarinātām piedurknēm un nogādā ārstošajā iestādē. Ja kāds draud savā īpašumā iznīcināt Latvijas dabu, ja pārējā sabiedrība viņam nesamaksās pagērēto summu, iespējams, rīcībā būtu jābūt līdzīgai.

Protams, jautājums par kompensāciju mehānisma pilnveidošanu ir aktuāls, īpaši, ja runa ir par nelielu meža platību īpašniekiem, bet šī diskusija nedrīkst tikt balstīta uz šantāžas pamatiem.

DAP ir uzskājis vairākus jaunus projektus, kas ir vērsti uz sugu un biotopu labvēlīga statusa nodrošināšanu, arī padziļinātu Baltijas jūras biotopu izpēti. Kā būtiska prioritāte tiek virzīta dabas izziņa un izglītība, dabas centru attīstības jautājumi. Lai dabu saprastu un mīlētu, tā ir jāiepazīst.

Izvēle — saglabāt bioloģiski vērtīgo zālāju

Nu jau ir 12 gadu, kopš Gunārs Riekstiņš ar ģimeni no Rīgas pārcēlies uz dzīvi Madonā. Taču viņam pieder īpašums — plavas, kas atrodas Doles salā. Dabas skaitīšanas laikā viena no tām — 3,5 hektāru platībā — tika apseko- ta un atzīta par Eiropas bioloģiski vērtīgu zālāju.

Zemes īpašnieks savu īpašumu pārrauga, un, ja kāds interesējas, kur ir viņa lauki, atbilde izbrīna: — Mani lauki ir Rīgā. (*Smaidā.*) No sava īpašuma redzu Vecrīgas torņus. Doles salas senajās kartēs no XVII gadsimta mūsu dzimtas mājvieta ir atzīmēta.

Uz jautājumu “Vai plavas biotopi ir slogs vai atradums, kas dod priekšrocību?” Gunārs Riekstiņš atbild: — Nekādā gadījumā man tas nav slogs, jo dziļi sirdī esmu “zaļš” un atbalstu dabas aizsardzību. Tā ka dabas daudzveidība tiek saglabāta. Pirms kas ir jānopļauj vai jānolauž kāds krūms, pamatīgi novērtēju, vai tas nav derīgs kādam putnam. Īpašumam ir tā īpatnējā situācija — tur, kur atrodas senču zeme, ir Daugavas piekraste, kur redz gan floru, gan fau-

Gunārs Riekstiņš ir pieteicies arī LAD atbalsta maksājumiem.

nu. Īpašums kopā aizņem 10 ha, ar lauksaimniecību nenodarbojos, bet kā tas būs, kā izpaušies, kādas būs kādi biotopi, iepriekš nezinaju. Tad saņemu informāciju, ka notiks dabas skaitīšana. Pats klāt nebiju, kam vajag tikai “tuksnesi”, audzēt rapsi vai ko citu. Jā, ir nosacījums, ka plavas zālā-

ju nedrīkst uzart, reizi gadā plavas ir jānopļauj un zālei jābūt novāktai. Tā ir paradīze arī putniem, un ir jāievēro pļaušanas termiņi, lai putniem būtu, kur paslēpties. Doles sala vairāk ir kā mini zoodārzs, kur var braukt aplūkot putnus, dzīvniekus, augus, bet sienu ruļļus nevienam nevajag. Nopļauto zāli liekam kā mulču, kompostējam.

Gunārs Riekstiņš ir gatavs biotopu kopt un saglabāt, tāpēc no 2018. gada pieteicās LAD atbalsta maksājumiem. Viņš arī paldīdza dabas skaitītājus novērtēt blakus esošo plavu. Zālāja atrasta arī istā madara, plavas sēklas, kas atrasti biotopi. Citi teica, ka nekādu saimniecisko darbību vairs nevarēs veikt, jo ir ļaudis, kam vajag tikai “tuksnesi”, audzēt rapsi vai ko citu. Jā, ir nosacījums, ka plavas zālā-

ju nedrīkst uzart, reizi gadā plavas ir jānopļauj un zālei jābūt novāktai. Tā ir paradīze arī putniem, un ir jāievēro pļaušanas termiņi, lai putniem būtu, kur paslēpties. Doles sala vairāk ir kā mini zoodārzs, kur var braukt aplūkot putnus, dzīvniekus, augus, bet sienu ruļļus nevienam nevajag. Nopļauto zāli liekam kā mulču, kompostējam.

Gunārs Riekstiņš ir gatavs biotopu kopt un saglabāt, tāpēc no 2018. gada pieteicās LAD atbalsta maksājumiem. Viņš arī paldīdza dabas skaitītājus novērtēt blakus esošo plavu. Zālāja atrasta arī istā madara, plavas sēklas, kas atrasti biotopi. Citi teica, ka nekādu saimniecisko darbību vairs nevarēs veikt, jo ir ļaudis, kam vajag tikai “tuksnesi”, audzēt rapsi vai ko citu. Jā, ir nosacījums, ka plavas zālā-

ju nedrīkst uzart, reizi gadā plavas ir jānopļauj un zālei jābūt novāktai. Tā ir paradīze arī putniem, un ir jāievēro pļaušanas termiņi, lai putniem būtu, kur paslēpties. Doles sala vairāk ir kā mini zoodārzs, kur var braukt aplūkot putnus, dzīvniekus, augus, bet sienu ruļļus nevienam nevajag. Nopļauto zāli liekam kā mulču, kompostējam.

Gunārs Riekstiņš ir gatavs biotopu kopt un saglabāt, tāpēc no 2018. gada pieteicās LAD atbalsta maksājumiem. Viņš arī paldīdza dabas skaitītājus novērtēt blakus esošo plavu. Zālāja atrasta arī istā madara, plavas sēklas, kas atrasti biotopi. Citi teica, ka nekādu saimniecisko darbību vairs nevarēs veikt, jo ir ļaudis, kam vajag tikai “tuksnesi”, audzēt rapsi vai ko citu. Jā, ir nosacījums, ka plavas zālā-

ju nedrīkst uzart, reizi gadā plavas ir jānopļauj un zālei jābūt novāktai. Tā ir paradīze arī putniem, un ir jāievēro pļaušanas termiņi, lai putniem būtu, kur paslēpties. Doles sala vairāk ir kā mini zoodārzs, kur var braukt aplūkot putnus, dzīvniekus, augus, bet sienu ruļļus nevienam nevajag. Nopļauto zāli liekam kā mulču, kompostējam.

Gunārs Riekstiņš ir gatavs biotopu kopt un saglabāt, tāpēc no 2018. gada pieteicās LAD atbalsta maksājumiem. Viņš arī paldīdza dabas skaitītājus novērtēt blakus esošo plavu. Zālāja atrasta arī istā madara, plavas sēklas, kas atrasti biotopi. Citi teica, ka nekādu saimniecisko darbību vairs nevarēs veikt, jo ir ļaudis, kam vajag tikai “tuksnesi”, audzēt rapsi vai ko citu. Jā, ir nosacījums, ka plavas zālā-

ju nedrīkst uzart, reizi gadā plavas ir jānopļauj un zālei jābūt novāktai. Tā ir paradīze arī putniem, un ir jāievēro pļaušanas termiņi, lai putniem būtu, kur paslēpties. Doles sala vairāk ir kā mini zoodārzs, kur var braukt aplūkot putnus, dzīvniekus, augus, bet sienu ruļļus nevienam nevajag. Nopļauto zāli liekam kā mulču, kompostējam.

Gunārs Riekstiņš ir gatavs biotopu kopt un saglabāt, tāpēc no 2018. gada pieteicās LAD atbalsta maksājumiem. Viņš arī paldīdza dabas skaitītājus novērtēt blakus esošo plavu. Zālāja atrasta arī istā madara, plavas sēklas, kas atrasti biotopi. Citi teica, ka nekādu saimniecisko darbību vairs nevarēs veikt, jo ir ļaudis, kam vajag tikai “tuksnesi”, audzēt rapsi vai ko citu. Jā, ir nosacījums, ka plavas zālā-